

Junior
TEST

Här är julens bästa brädspel

Under julhelgen har vi tid att umgås, och då spelar vi gärna traditionella brädspel. Vi har testat årets nyheter. Och några klassiker.

Spelare: Mia Coull

Snart julhelg och dags för mys med familjen. Ett sätt att umgås är att samlas kring ett sällskapsspel. Men hur ska man välja, hur vet man att spelet är bra? Krister Svensson är leksaksforskare och jurymedlem i *Guldärningen* som årligen utser de bästa sällskapsspelen i en tävling arrangerad av Leksakshandlarnas Riksförbund. Bästa barnspel 2008 blev Roqfort, medan bästa familjespel blev *Niagara* (ej testat). Hur ska ett bra sällskapsspel för barn vara?

– Det är viktigt att reglerna går att förstå. Man kan inte sitta och läsa regler i 20 minuter utan spelet ska snabbt vara tillgängligt. Sedan ska det kunna spelas på 20 minuter. Pjäserna och spelplanen ska vara robusta och inte gå sönder efter 2–3 gånger, säger Krister Svensson.

Vilken typ av spel barnet gillar handlar om vad han eller hon tycker är roligt. Ett yngre barn kan tycka att ett äventyr i skogen med en liten björn är perfekt. Ett äldre barn kan vilja ha mer fantasy och fiction.

Medan barnen själva ska kunna förstå och spela ett barnspel, kan ett familjespel vara lite svårare eftersom vuxna eller äldre syskon är med och förklarar och guidar.

– Men man ska inte förlora bara för att vara snäll mot barnet, barn avslöjar väldigt snabbt om mamma eller pappa förlorar med vilje och det är inte roligt, säger Krister Svensson.

Vilken funktion fyller ett sällskapsspel för barnet?

– Jag tycker inte att man måste lära sig något av allt. Det viktiga här är att man skapar tid för gemenskap och samtal, att man gör

något trevligt tillsammans. Man spelar inte främst för att lära, även om man med sällskapsspel lär sig ingå i ett socialt sammanhang, spela med andra och vänta på sin tur.

Har sällskapsspelen fått ge vika för tv-spel och datorspel?

– Ja. De moderna teknologierna väcker allas intresse, också barns. Folk köper fortfarande sällskapsspel, men barn spelar datorspel mer eller mindre varje dag. Kanske spelar man inte brädspel lika ofta som tidigare. ■

Så gick testet till:

Vi har testat några av årets spelnyheter tillsammans med några av förra årets favoriter, samt äldre klassiker. Syftet var att hitta de bästa barn- och familjespelen.

Spelen testades av 13 spelsugna familjer med något barn i åldern 6–12 år. Varje familj testade några av spelen. Med andra ord är inte alla spelen testade av alla familjer.

Sammanlagt testade vi 40 spel från följande leverantörer: Användbart Litet Företag, ALF, Egmont/Kärnan, Enigma-distribution, Hasbro, Tactic Sweden AB, Brio/Alga.

Här bredvid är de 10 spel som fick högsta betyg av både barn och vuxna! ■■■■

Batterier önskas!
De batterier som behövs till en del spel borde ingå!
Det är trist när spelkvällen ska behöva falla på att batterier saknas!

Betygsskala:

5. Kanonspel
4. Rätt kul faktiskt
3. Godkänt
2. Sådär
1. Gäsp...

Familjekampen

Företag: Användbart litet företag, ALF

Från ålder: 6 år

Antal spelare: 3–6 personer

Speltid: Cirka 30 minuter

Typ av spel: Actionspel

Pris: Cirka 259 kronor

Beskrivning: Spelet innehåller fyra olika utmaningar. Genom att snurra på en flaska får du reda på vilken av dem som blir din. Varje vunnen utmaning ger 1 poäng, först till 5 vinner.

Instruktioner: Enkla för alla.

Kan barnen spela själva? Barn kan spela själva, men en vuxens närvaro eliminerar tjafs om domsluten. (Testbarnets ålder: 7 år.)

Barnets kommentarer: "Jätteroligt spell! Man får skjuta med kakor och hålla på med gymna."

Vuxnas kommentarer: "Jätteroligt spel för hela familjen. De olika momenten gör spelet varierat. Skrattvarning!"

Barnets betyg (5)

De vuxnas betyg (5)

Totalt: 5

Levande charader

Företag: Tactic

Från ålder: 5 år

Antal spelare: 3+

Speltid: Cirka 20 minuter

Typ av spel: Sällskapsspel

Pris: Cirka 179 kronor

Beskrivning: De yngsta får göra charader enligt bilderna på korten: t ex att vara katt. De äldre barnen får spela upp roliga aktiviteter, t ex att äta spaghetti.

Instruktionerna Enkla

Kan barnen spela själva? Ja. (Testbarnets ålder: 6 år.)

Barnets kommentarer: "Jättekul."

Vuxnas kommentarer: "Kul, kreativt, fungerar från 4 år – lillebror (4 år) var

med utan problem."

Barnets betyg (5)

De vuxnas betyg (5)

Totalt: 5

Spöktrappan

Företag: Enigma

Från ålder: 4 år

och uppåt

Antal spelare: 2–4

Speltid: 10–15 minuter

Typ av spel: Strategispel

Pris: Cirka 299 kronor

Beskrivning: Spelarna ska komma först till toppen av en trappa. På vägen kan man bli förvandlad till ett spöke.

Instruktionerna: Mycket enkla.

Kan barnen spela själva? Ja! (Testbarnets ålder: 6 och 8 år.)

Barnets kommentarer: "Jättekul, kan vi spela igen?"

Vuxnas kommentarer: "Klurigt, snabbt och roligt". Ett tillägg till spelet kallat *Anden i flaskan* finns.

Barnets betyg (5)

De vuxnas betyg (5)

Totalt: 5

Fantasifararen

Företag: Användbart litet företag, ALF

Från ålder: 6–12 år

Antal spelare: 2–4

Speltid: Cirka 30–40 min

Typ av spel: Äventyrsspel

Pris: Cirka 319 kr

Beskrivning: Ett tärningsspel där man råkar ut för "faror" och äventyr. Utmana motspelarna i grimastävling, gör irriterande saker som underhåller andra, brottas med bläckfiskar med mera.

Instruktioner: Mycket enkla och tydliga.

Boken som följde med är toppenbra och spännande.

Kan barnen spela själva? Ja, barnen

kan spela själva efter en omgång. (Testbarnets ålder: 8 år.)

Barnets kommentarer: "Kan vi spela igen, mamma? Jättekul!"

Vuxnas kommentarer: "Roligt och omväxlande, annorlunda spel. Man fick använda fantasin och vara lite crazy. Hög skrattfaktor. Barnen uppskattade alla 'knäppa' uppgifter."

Barnets betyg: (5)

Vuxnas betyg (5)

Totalt: 5

Magikernas natt

Företag: Enigma

Från ålder: 5–99 år

Antal spelare: 2–4

Speltid: 10–20 minuter

Typ av spel: Sällskapsspel

Pris: Cirka 399 kronor

Beskrivning: Varje spelare har en magiker. Denna ska förskjutas över spelplanen och ställa till det för motståndarna. Spela gärna i mörker, då pjäserna är självlysande.

Instruktionerna: Mycket enkla att förstå, med tydliga bilder

Kan barnen spela själva? Ja. (Testbarnets ålder: 11 och 11 år gamla.)

Barnets kommentarer: "Lätt, men roligare om en vuxen är med."

Vuxnas kommentarer: "Lätt, roligt, spännande, går snabbt att spela så man orkar flera gånger efter varandra, annorlunda och kul."

Barnets betyg (5)

De vuxnas betyg (5)

Totalt: 5

Dinox

Företag: Egmont/Kärnan

Från ålder: 5 år

Antal spelare: 1–4

Speltid: Cirka 50 minuter

Typ av spel: Frågespel

Pris: Cirka 399 kronor

Beskrivning av spelet: Frågespel om dinosaurier på dvd.

Instruktionerna: Enkla för alla att förstå.

Kan barnen spela själva? Ja, om de kan och får sköta dvd:n själva. (Testbarnets ålder: 7 år.)

Barnets kommentarer: "Kul spell! Man lär sig om dinosaurier och får bygga skelett."

Vuxnas kommentarer: "Kul spel. Vissa av filmsnuttarna var spännande och engagerande och eldade på 7-åringens spännande dinosaurieintresse. Roligt att bygga dinoskeletten. Enda minuset var att det var lite segt att vänta på nästa dvd-fråga."

Barnets betyg (5)

Vuxnas betyg (4)

Totalt: 4,5

FöräldraFritt

Företag: Användbart litet företag, ALF

Från ålder: 9 år

Antal spelare: 2–6 spelare

Speltid: 5–15 minuter

Typ av spel: Gissningslek

Pris: Cirka 269 kronor

Beskrivning: Ett spel om att vara coolast, med utmaningar som att våga rappa, vara skådespelare med mera.

Instruktionerna: Enkla, man förstår ganska fort.

Kan barnen spela själva? Ja, kan spelas utan vuxna. (Testbarnets ålder, 10, 12 och 14 år.)

Barnets kommentarer: "Väldigt roligt, men lite för kort, fast då kan man spela flera gånger."

Vuxnas kommentarer: "Vi gillade att det gick snabbt att spela och att det lockade till sig många skratt."

Barnets betyg (4)

De vuxnas betyg (5)

Totalt: 4,5

Jag är, jag gör

Företag: Tactic

Från ålder: 7+

Antal spelare: 3–6

Speltid: 20 minuter +

Typ av spel: Charadspel

Pris: Cirka 229 kronor

Beskrivning: Med hjälp av gester, miner och rörelser ska dina medspelare gissa vad du föreställer.

Instruktionerna: Relativt enkla.

Kan barnen spela själva? Ja. (Testbarnets ålder: 8 år.)

Barnets kommentarer: "Superkul".

Vuxnas kommentarer: "Roligt spel där alla är aktiva, många skratt, dessutom går det fort att spela."

Barnets betyg (5)

De vuxnas betyg (4)

Totalt: 4,5

Monopol Här & Nu: världsutgåvan

Företag: Parker

Från ålder: 8 +

Antal spelare: 2–6

Speltid: Hur länge som helst...

Typ av spel: Strategi

Pris: Cirka 549,50 kronor

Beskrivning: Här köper man städer som röstats fram av spelare världen över. En elektronisk bankenhet håller reda på spelarnas ekonomi.

Instruktionerna: Enkla.

Kan barnen spela själva: Ja, men momentet "visa kortavläsaren" är lite komplicerat. (Testbarnets ålder: 7 och 9 år gamla.)

Barnets kommentarer: "Jättekul".

Vuxnas kommentarer: "Jättekul high-tech". "Glöm inte att köpa med batterier – det går nämligen inte att spela utan".

Barnets betyg (4)

De vuxnas betyg (5)

Totalt: 4,5

Roqfort

Företag: Enigma

Från ålder: 6 år

Antal spelare: 2–4

Speltid: 30–40 minuter

Typ av spel: Strategispel

Pris: Cirka 349 kronor

Beskrivning: Små möss samlar olika sorters ost. Tredimensionell spelplan. Man får se upp för fångelsehålorna.

Instruktionerna: Ganska knepiga. Det tog lite tid att förstå reglerna.

Kan barnen spela själva? Barn kan spela själva från 8–9 års ålder. För yngre barn krävs vuxennärvaro. (Testbarnets ålder: 6 och 8 år.)

Barnets kommentarer: "Det var spännande och jättekul att putta ner pappa i fångelset".

Vuxnas kommentarer: "Ett fiffigt och roligt spel när man väl förstått instruktionerna."

Barnets betyg (4,5)

De vuxnas betyg (4)

Totalt: 4,5

Ännu fler spel testade!

Här i tidningen visar vi de 10 spel som fick högst betyg. Alla 40 testade spel hittar du på viforaldrar.se

Viktigt med enkla regler

"Instruktionerna får inte vara för krångliga.

En del spel är säkert både bra och pedagogiska, och kul. Men om instruktionerna är långa eller svåra så tappar man lätt orken och lusten att spela. Man måste vara pigg och utsövd för att orka sätta sig in i vissa nya spel. Instruktionerna får inte ta längre tid att lära sig än själva spelet. Det är väl därför man oftast spelar ett spel man spelat tidigare som man känner igen och vet hur det funkar."

Ann med tre barn, som var med och testade